

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA ŠLAPANICE DO ROKU 2020

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Verze 2.0 – květen 2013

OBSAH:

1. REPREZENTATIVNOST DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	2
2. VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	4
2.1. Obyvatelstvo.....	4
2.2. Podnikatelské subjekty	12
2.3. Nestátní neziskové organizace a příspěvkové organizace.....	14
3. SHRUTÍ.....	18

1. Reprezentativnost dotazníkového šetření

V souvislosti s tvorbou strategických plánů přistupuje vedení obcí a měst často k realizaci dotazníkového šetření mezi obyvatelstvem, podnikateli a dalšími organizacemi působícími ve městě, neboť se jedná o hlavní aktéry ovlivňující dění ve městě, budoucí rozvoj města a jeho trvalou udržitelnost, ale zároveň také o skupiny, jichž se jakékoliv změny ze strany rozhodovacích orgánů přímo dotýkají.

Město Šlapanice uspořádalo v průběhu března 2013 dotazníkové šetření mezi obyvateli města, mezi zdejšími podnikatelskými subjekty a také nestátními neziskovými organizacemi a příspěvkovými organizacemi. Dotazníkové šetření bylo chápáno jako pomocný nástroj, který prostřednictvím názorů všech cílových skupin např. na vybavenost města infrastrukturou a službami, na jejich kvalitu, nebo také na základě definování jejich potřeb a návrhů na zlepšení přispěje k nastavení hlavních priorit a opatření v návrhové části Strategického plánu rozvoje města Šlapanice pro následující plánovací období (2014–2020).

Dotazníky byly zaměřené na obyvatele starší 18 let a byly formulovány jednak na základě zkušeností zpracovatele, dále dle doporučení metodiky MMR ČR k tvorbě plánování rozvoje obcí, ale také s ohledem na potřeby vedení města. Dotazníky obsahovaly především otázky zaměřené na spokojenost obyvatel s kvalitou života ve městě (podmínky pro bydlení, ekonomickou činnost, volný čas, názory na úroveň školství a zdravotnictví, na technickou infrastrukturu a životní prostředí), se sociálními službami a s veřejnou správou (názor na kvalitu městského úřadu, na způsob informování občanů ze strany vedení města a na samosprávu jako takovou), ale také dotazy na další rozvoj města dle představ respondentů. V poslední uvedené oblasti se mohli občané vyjádřit, jakým by měly být Šlapanice městem v budoucnu a jaké rozvojové oblasti upřednostňují z hlediska důležitosti pro zkvalitnění životních podmínek ve městě a pro jeho další rozvoj. Respondenti byli také tázáni, jaký by byl dle jejich názoru ideální počet obyvatel Šlapanic v roce 2020 a v závěru měli možnost vyjádřit se k čemukoliv, co je tíží, zmínit největší problémy nebo přidat doporučení pro další kvalitní rozvoj města.

Metoda distribuce dotazníku byla založena na dobrovolném vyzvednutí si dotazníku a jeho následném odevzdání na podatelně městského úřadu. Zájemci mohli rovněž na podatelně nechat kontakt a dodání dotazníku by jim město zajistilo. Nebylo tedy přikročeno k hromadné distribuci do poštovních schránek všech domácností ve městě. V závěrečné fázi šetření byli respondenti oslovovali na veřejných prostranstvích a informováni o možnosti vyplnit dotazník a přispět tak k formulaci budoucích priorit. O probíhající akci byli občané města informováni prostřednictvím místních informačních kanálů, a to webu města, Infokanálu Šlapanice, městského rozhlasu a Šlapanického zpravodaje. Občané si rozebrali téměř 400 dotazníků.

Celkem bylo získáno 190 dotazníků (návrtnost tedy činila 47,5 %), z nichž 2 byly vyřazeny z důvodu duplicity odpovědí. Analyzováno tedy bylo 188 dotazníků. Vzhledem k celkovému počtu obyvatel území starších 18 let lze průzkum označit za reprezentativní, neboť zahrnuje více než 3 % základního souboru. Při přepočtu na počet domácností, kterých je ve Šlapanicích dle výsledků sčítání zhruba 2,6 tis., je návratnost 7,2 %, což dle zkušeností zpracovatele odpovídá hodnotám získaným při plošné distribuci dotazníků do každé domácnosti ve městě prostřednictvím pošty¹.

¹ Zpracovatel realizoval plošnou distribuci dotazníků ve městech několikrát, návratnost dle počtu domácností činila většinou 5 – 7 %. Pro zjišťování informací o celém základním souboru, v našem případě o názorech obyvatel Šlapanic, se počet získaných odpovědí jeví jako

Reprezentativnost lze také hodnotit z hlediska pohlaví, místa bydliště, délky života ve městě, věku, vzdělání a ekonomické aktivity respondentů. Z níže uvedené tabulky vyplývá odpovídající reprezentativnost šetřeného vzorku z hlediska pohlaví i věku. Zatímco mezi všemi obyvateli obvykle bydlícími ve městě převažovaly mírně ženy, mezi respondenty to byli muži, ale rozdíly byly nepatrné. Rovněž věková struktura reflektovala dobře skutečnost, neboť mezi obyvateli tvořily osoby nad 60 let 24 % a ve vzorku odpovídajících 25 %. Zbytek tvořily osoby nad 18 let a ty mladší zastoupeny nebyly, neboť nešlo o cílovou skupinu šetření. Z hlediska vzdělání se již struktura lišila více, a to tím způsobem, že v dotazníkovém šetření odpovídaly především osoby, které se označily, že jejich vzdělání je minimálně střední s maturitou. Ty tvořily mezi respondenty 75,5 %, kdežto mezi všemi obyvateli města 52,9 %. To bývá obvyklé při obdobných akcích, neboť vzdělanější lidé cítí mnohdy větší odpovědnost a zájem vyjadřovat se k otázkám týkajícím se místa, kde žijí. Pozitivní rovněž je, že mezi respondenty převažovaly osoby ekonomicky aktivní, tzn. zaměstnané nebo podnikatelé, bohužel se nevyjádřil žádný nezaměstnaný, nicméně vzhledem k nízké úrovni nezaměstnanosti ve městě se to dalo očekávat. Odpovídající byl také poměr mezi obyvateli Šlapanic a Bedřichovic. Dotazník vyplňovali především rodáci, tedy občané žijící ve městě od narození, kteří však v populaci města již nedominují. Rozdíly však ani z tohoto hlediska nebyly příliš výrazné.

Tab. 1: Reprezentativnost dotazníkového šetření a struktura respondentů

Sledovaná charakteristika	Počet obyvatel města		Počet respondentů	
	abs.	%	abs.	%
Muži	3 480	49,0	95	50,5
Ženy	3 629	51,0	93	49,5
Šlapanice	--	95,0	180	95,7
Bedřichovice	--	5,0	8	4,3
rodáci	3 183	44,8	100	53,2
přistěhovalí	3 926	55,2	88	46,8
do 15 let	1 051	14,8	0	0,0
15 – 59 let	4 352	61,2	141	75,0
60 a více let	1 706	24,0	47	25,0
základní	940	16,4	12	6,4
střední bez maturity	1 760	30,7	34	18,1
střední s maturitou	1 991	34,8	76	40,4
vysokoškolské	1 036	18,1	66	35,1
ekonomicky aktivní	3 522	50,0	131	69,7
- z toho nezaměstnaní	236	6,7	0	0,0
ekonomicky neaktivní	3 331	50,0	57	30,3
Celkový součet	7 109	100,0	188	100,0

Pramen: Dotazníkové šetření, 2013, Sčítání lidu, domů a bytů – definitivní výsledky, ČSÚ, 2013

Dotazníky pro podnikatele a nestátní neziskové organizace (dále NNO), případně příspěvkové organizace (dále p. o.) zjišťovaly kromě základních údajů (sídlo, počet zaměstnanců) především názory zástupců těchto organizací na vybavenost města infrastrukturou a službami a také jejich plány do budoucna týkající se možného rozvoje jejich činnosti či aktivit.

relevantní, neboť např. pro aplikaci na celou ČR je jako dostačující dle Šubrt, J.: Kapitoly ze sociologie veřejného mínění : teorie a výzkum /1. vyd. Praha: 2000, dotisk. ISBN 80-7184-522-1 vzorek o velikosti 400 – 1000 respondentů a rovněž agentura STEM využívá při svých průzkumech např. volebních výsledků vzorek o velikosti 1,2 – 1,5 tis. obyvatel, což je pouze zlomek všech voličů v ČR. Navíc toto dotazníkové šetření si až tak neklade za cíl zobecnit výsledky průzkumu na celou populaci Šlapanic, ale spíše využít jejich názorů, podnětů a připomínek k formulaci návrhové části SPRM (viz výše).

Dotazník vyplnilo 17 subjektů za firmy a za NNO a p.o. bylo k využití vyplněno 18 dotazníků, tedy celkem 35 subjektů, které reprezentovaly 2 % ze všech organizací evidovaných ve městě (1 734). Výstupy vzešlé z těchto dotazníků budou tedy rovněž interpretovány v rámci samostatné podkapitoly.

2. Výsledky dotazníkového šetření

2.1. Obyvatelstvo

Metodicky budou otázky řešené bodovým ohodnocením okomentovány na základě středních hodnot výběrového souboru, tedy aritmetického průměru, mediánu (hodnota, jež dělí řadu podle velikosti seřazených výsledků na dvě stejně početné poloviny; výhodou je nízké ovlivnění extrémními hodnotami ve srovnání s aritmetickým průměrem) a modusu (nejčastější hodnoty ve výběrovém souboru). Při slovním hodnocení bude využíváno termínů „hluboce nespokojeno“ při ohodnocení 0 – 1 bodem, „spíše nespokojeno“ (2–4 body), „ani spokojeno, ani nespokojeno“ (5 bodů), „spíše spokojeno“ (6–8 bodů) a „velmi spokojeno“ (9–10 bodů), resp. „nespokojeno“ (0–4 body) a „spokojeno“ (6–10 bodů). V rámci činností spojených s vyhodnocováním dotazníků byla rovněž použita analýza druhého stupně, jejímž cílem bylo proniknout hlouběji ke struktuře vztahů mezi odpověďmi a vlastnostmi respondentů (např. úroveň spokojenosti s mezilidskými vztahy dle věku, vzdělání nebo délky života ve městě). Výsledky této analýzy však budou zmíněny pouze v případě nalezení výrazných odlišností od průměru celého vzorku.

Tab. 5.2: Vyhodnocení otázek z oblasti kvality života ve Šlapanicích

Poř.	Otázka	Počet odpovídajících	Průměr	Medián	Nejvyšší četnost	
					body	počet odp.
1.	Mezilidské vztahy	188	5,9	5	5	60
2.	Pracovní příležitosti	172	4,6	5	5	52
3.	Sít' obchodů	188	5,0	5	5	40
4.	Komerční služby	188	5,9	7	5	60
5.	Zdravotní péče	188	7,0	7	8	59
6.	Sít' škol	130	7,9	8	10	38
7.	Kulturní vyžití	188	7,3	8	8	61
8.	Sportovní vyžití	188	7,5	8	8	44
9.	Volnočasové vyžití	188	7,3	7	8	45
10.	Vyžití pro rodiny	111	6,3	6	8	26

Pramen: Dotazníkové šetření, Šlapanice, 2013

První sada otázek v dotazníku pro občany města byla bodovací (udělování bodů 0–10) a týkala se kvality života ve Šlapanicích z hlediska níže uvedených oblastí. Na některé otázky neodpověděli všichni respondenti, přesto lze konstatovat, že až na výjimky je situace ve městě vnímána pozitivně. Nejvíce bodů bylo uděleno v případě školských zařízení. Zde odpovídalo pouze 130 respondentů, ale více než třetina z nich hodnotila školská zařízení známkou nejvyšší (průměrná známka 7,9 bodů, 43,1 % respondentů bylo velmi spokojeno). Především sportovní, kulturní a volnočasové vyžití je dle odpovídajících na vysoké úrovni (u všech třech otázek vykázalo zhruba 80 % respondentů spokojenost, tedy udělilo 6–10 bodů) a rovněž zdejší zdravotní péče je hodnocena velmi kladně. Sportovních zařízení ve městě si velmi cení 36,2 % respondentů a dalších 44,1 % je s nimi spíše spokojena. Osm bodů z deseti získalo kulturní vyžití téměř od třetiny všech respondentů. U volnočasového vyžití lze zmínit, že

zatímco třetina všech starousedlíků byla velmi spokojena, mezi respondenty z řad přistěhovalých šlo pouze o necelou pětinu. Zdravotní péče získala průměrný počet bodů ve výši 7,0, nicméně nejvíce bylo odpovědí hodnotících ji osmi body (59, tj. téměř třetina; kromě toho 56,4 % dotazovaných bylo spíše spokojeno, menší počet bodů udělovaly častěji ženy). Kritičtější byli respondenti k oblasti vyžití pro rodiny s dětmi; k této otázce se vyjádřilo pouze 111 osob, tj. 59 % celého vzorku, a průměrný počet bodů byl 6,3. Nejčtenější počet bodů byl sice 8, avšak neudělila je ani čtvrtina všech odpovídajících, nicméně přesto bylo celkem 61,3 % respondentů spokojeno.

Obdobně jako školská zařízení byly v průměru hodnoceny také mezilidské vztahy panující ve městě a rovněž komerční služby jako jsou opravny, restaurace, peněžní ústavy apod. (nikdo při hodnocení komerčních služeb nebyl hluboce nespokojen a nejsilnější skupinu tvořili ti spíše spokojení – téměř dvě pětiny všech respondentů). Mezilidské vztahy hodnotili respondenti průměrnou známkou 5,9 a nejsilnější skupinu tvořili ti spíše spokojení (necelých 40 %; spokojenost vyjádřilo více než 50 % účastníků starších 60 let a také 56 % všech respondentů narozených mimo Šlapanice). Nejnižším počtem bodů byla oceněna síť obchodů a pracovní příležitosti, které byly vyhodnoceny vůbec nejhůře, neboť v průměru získaly pouze 4,6 bodů při 172 odpovědích (nespokojenost vyjádřilo více účastníků šetření než spokojenost, a to především osoby ekonomicky aktivní a mladší 60 let). Síť obchodů sice získala v průměru 5,0 bodů, nicméně toto hodnocení vyjádřila pouze pětina všech respondentů (necelá třetina byla spíše spokojena, což byla nejsilnější agregovaná skupina; menší spokojenost vyjadřovali hlavně respondenti se středním vzděláním bez maturity a s maturitou). Lze tedy shrnout, že zatímco se sportovním, volnočasovým, kulturním vyžitím a zdravotní péčí jsou obyvatelé města spíše spokojeni, na síť obchodů ve městě jsou názory více polarizované a pracovní příležitosti ve městě hodnotí občané spíše jako ne zcela dostatečné.

Kritika k otázce týkající se sítě obchodů směřovala především na nedostatečný počet supermarketů resp. nákupních středisek ve městě, neboť malá konkurence zvedá ceny potravin a stávající nákupní centrum nestačí kapacitně ani kvalitou uspokojit potřeby zákazníků. Na druhé straně občané postrádají také specializované obchody, především další masnu, obuv, prodejnu elektrozařízení a také ovoce a zeleniny. K této otázce upřesnilo svůj názor celkem 137 respondentů, což bylo nejvíce ze všech dalších otázek týkajících se kvality života ve městě, z čehož vyplývá, že zlepšení úrovně obchodní sítě považují občané Šlapanic za svoji prioritu. Z dalších komerčních služeb postrádají obyvatelé města především kvalitní nekuřáckou restauraci s vhodnými podmínkami pro pobyt dětí. Několik stížností směřuje na místní poštu, ať už na prostory pošty (chybějící bezbariérový přístup) nebo na způsob doručování. Občané by uvítali také bankomaty jiných finančních ústavů než České spořitelny. Na otázku ostatních komerčních služeb bylo sesbíráno pouze 44 rozvíjejících odpovědí, tedy relativně málo. Celkem 76 výtek směřovalo ke zdravotní péči, a to hlavně na nepřítomnost druhého dětského lékaře (téměř polovina námitek) a lékařské pohotovosti, včetně stomatologické. Někteří občané kritizují kvalitu místních lékařů a jiným chybí specializovaná pracoviště, např. ušní, nosní, krční (ORL), oční a další.

Spíše menší množství odpovědí upřesňujících bodové hodnocení bylo získáno u otázky týkající se školství ve městě (celkem 71). U školek vadí občanům nedostatečná kapacita, u základní školy především vzhled budovy, ale také způsob výuky jazyků, a v případě gymnázia vyjadřuje většina odpovídajících obavu ze zrušení gymnázia, se kterým bylo ze strany Jihomoravského kraje dříve uvažováno. Z kulturní infrastruktury postrádají místní občané nejvíce kino a také velký kulturní dům či sál, ve kterém by probíhalo více masivních kulturních akcí. Ze zařízení sloužících pro sport chybí volně přístupné venkovní sportoviště,

ale i vnitřní sportovní zařízení. Někteří respondenti pocítují nedostatečnou podporu cyklistiky ve městě a to se projevilo i v otázce týkající se vybavenosti z hlediska volnočasové infrastruktury, kde bylo sice nejvíce těch, kteří postrádají koupaliště, ale vysoký byl i počet osob apelujících na výstavbu cyklostezek. Z dalších možností pro rodiny s dětmi zmiňovali respondenti hlavně chybějící vycházkové trasy po okolí, odpočinkové zóny a volně přístupné zelené plochy. Někteří rodiče by přivítali i dopravní hřiště a jako nedostatečné jsou hodnoceny i plochy pro vyžití starších dětí.

Další skupina otázek souvisela s vybaveností technickou infrastrukturou, tedy plynem, pitnou vodou, odvozem odpadů a systémem jejich třídění, s úrovní telekomunikací a internetu. S dodávkami plynu byla velmi spokojena většina ze všech 174 odpovídajících (94, tj. 54 % dokonce ohodnotilo dodávku plynu deseti body). Obdobné to bylo i v případě pitné vody, i když zde zazněly námitky proti vysoké ceně vodného a stočného i komentáře ke kvalitě vody. Systém třídění odpadů sice největší procento respondentů ocenilo 10 body, nicméně takovýchto byla pouze pětina a ostatní měly k systému třídění některé výhrady, takže průměrný počet bodů byl 7,2. Občanům především vadí, že nelze třídit více odpadů a že se tříděný odpad odváží málo často. K úrovni telekomunikací a internetu se část dotazovaných nevyjádřila, a to především starší občané, kteří nemají přístup k internetu. S telekomunikacemi jsou občané velmi spokojeni, s úrovní internetu spíše spokojeni, ale více než čtvrtina ho ohodnotila plným počtem bodů. Některým vadí nedostatečná konkurence v oblasti dodavatelů internetu.

Tab. 5.3: Vyhodnocení otázky týkající se oblasti technické infrastruktury ve Šlapanicích

Poř.	Otázka	Počet odpovídajících	Průměr	Medián	Nejvyšší četnost	
					body	počet odp.
1.	Dodávka plynu	174	9,0	10	10	94
2.	Dodávka vody	188	8,4	9	10	87
3.	Odvoz odpadů	188	8,8	9	10	84
4.	Systém třídění odpadů	188	7,2	8	10	42
5.	Telekomunikace	162	8,5	9	10	64
6.	Internet	165	7,7	8	10	53

Pramen: Dotazníkové šetření, Šlapanice, 2013

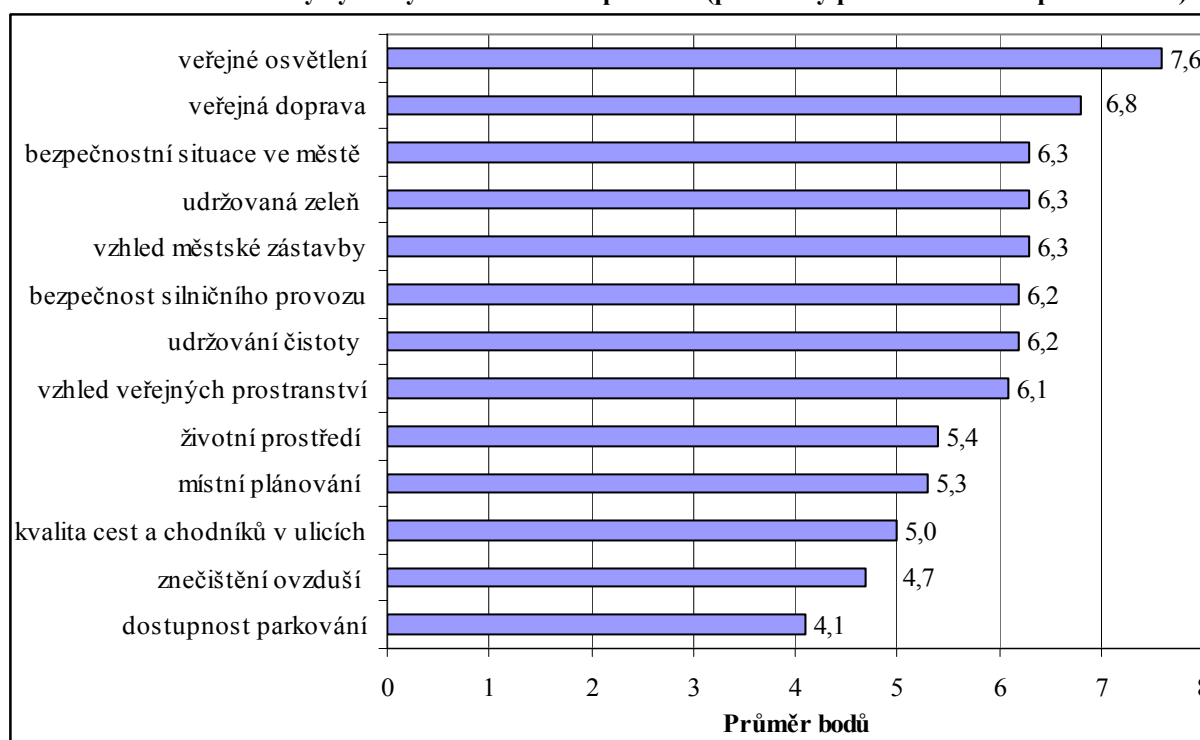
Tab. 5.4: Vyhodnocení otázky č. 12 z vybraných hledisek ve Šlapanicích

Poř.	Otázka	Počet odpovědí	Průměr	Medián	Nejvyšší četnost	
					body	počet odp.
1.	životní prostředí	188	5,4	6	8	35
2.	vzhled veřejných prostranství	188	6,1	6	7	44
3.	vzhled městské zástavby	188	6,3	6	7	46
4.	udržovaná zeleň	188	6,3	6	8	47
5.	udržování čistoty	188	6,2	6	8	40
6.	znečištění ovzduší	188	4,7	5	5	32
7.	veřejné osvětlení	188	7,6	8	8	56
8.	kvalita cest a chodníků v ulicích	188	5,0	5	5,6	29
9.	veřejná doprava	177	6,8	7	7	34
10.	bezpečnostní situace ve městě	188	6,3	7	8	47
11.	bezpečnost silničního provozu	188	6,2	6	5	42
12.	dostupnost parkování	188	4,1	4	3	26
13.	místní plánování	163	5,3	5	5	24

Pramen: Dotazníkové šetření, Šlapanice, 2013

Další okruh otázek směřoval na hodnocení životního prostředí ve městě, veřejné zeleně, veřejného osvětlení, veřejné dopravy, bezpečnosti, parkování a podobně. Na většinu otázek odpověděli všichni s výjimkou veřejné dopravy a možnosti účastnit se místního rozhodování či veřejných projednávání např. v oblasti územního či komunitního plánování. Průměrný počet bodů se pohyboval mezi 4,1 a 7,6, přičemž minimum získala dostupnost parkování a maximum pak veřejné osvětlení, se kterým jsou obyvatelé města spíše spokojeni stejně jako se vzhledem veřejných prostranství i budov, údržbou zeleně, veřejnou dopravou a bezpečností jak z hlediska kriminality a vandalismu. Průměrných hodnot (mezi 4,0–5,9 bodů) dosáhlo životní prostředí, kvalita ovzduší, která byla hodnocena pouze 4,7 body, a také kvalita cest a chodníků. Čtvrtina a více respondentů se shodla na vysokém ohodnocení kvality veřejného osvětlení, údržby zeleně a bezpečnostní situaci ve městě z hlediska kriminality (8 bodů).

Obr. 5.1: Hodnocení kvality vybraných oblastí ve Šlapanicích (průměrný počet bodů na stupnici 0 až 10)

Pramen: Dotazníkové šetření, Šlapanice, 2013

U možností parkování bylo nejčtenějším ohodnocením 3 body, které udělilo celkem 26 respondentů, tedy pouze 13,8 % a odpovědi tak byly velmi rozdílné, což samozřejmě souvisí s různými podmínkami pro parkování v různých částech města. Větší rozdíly byly zřejmé i mezi šlapanickými rodáky (více než 60 % nespokojeno, z toho 22 % hluboce) a osobami, které se přistěhovaly (50 % nespokojeno, 14,8 % hluboce). Je však možné upozornit, že celkem 35 respondentů vyjádřilo s podmínkami pro parkování hlubokou nespokojenost a obdobné to bylo také v případě znečištění ovzduší exhalacemi a prachem (34 hluboce nespokojených). Při této charakteristice byli kritičtí především občané starší 60 let, vysokoškoláci a počet nespokojených převažoval i mezi respondenty, kteří se do města přistěhovali. Také v případě kritéria kvalita cest a chodníků mezi starousedlíky převažovali lidé spokojení a mezi přistěhovalými ti nespokojení. Tato dvě kritéria jistě souvisí s místem, kde respondenti bydlí a mezi původní zástavbou a sídliště jsou zřejmé rozdíly.

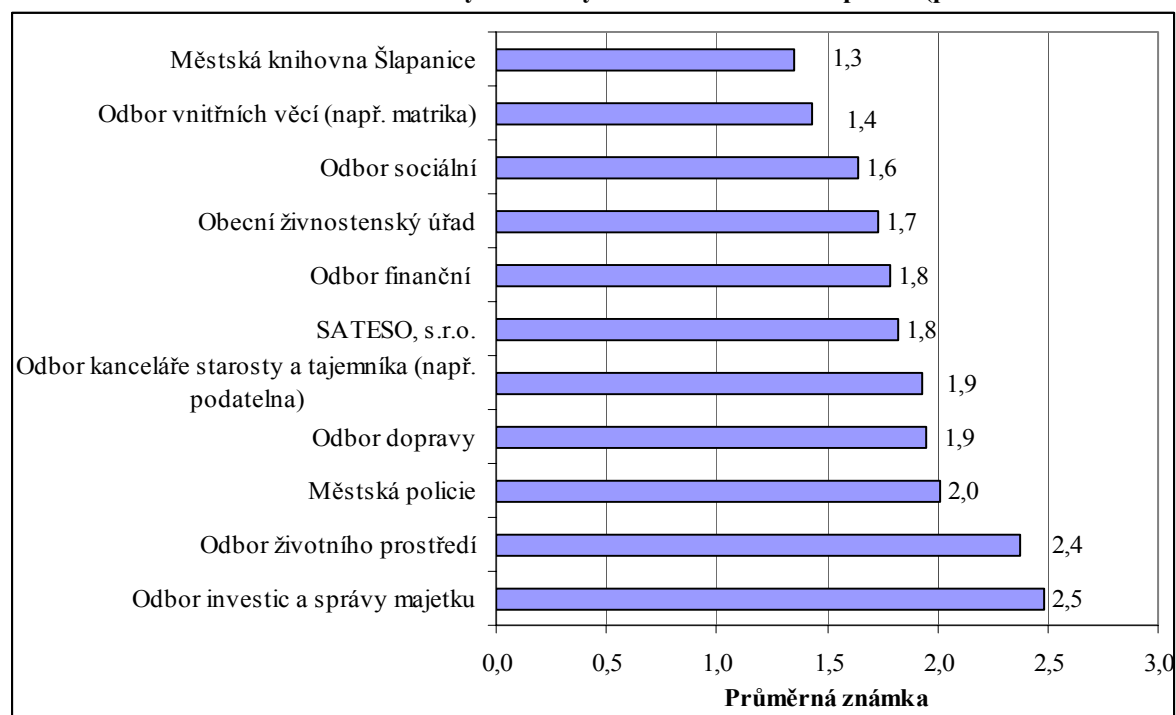
Občané mohli vyjádřit i slovně, proč ohodnotili danou kapitolu nízkým či naopak vysokým počtem bodů. Této možnosti využilo 55 respondentů a odpovědi se nejčastěji týkali veřejné

dopravy, ovzduší a hluku, bezpečnosti chůze a veřejné zeleně ve městě. Kritizována byla veřejná doprava do Brna prostřednictvím brněnské MHD, a to ať z hlediska četnosti spojů (snížení počtu spojů a zvýšení intervalu mezi spoji, nedostatečné noční a víkendové spoje), tak přeplněnosti, kvality cestování, nedostatku bezbariérových vozů apod. Časté byly námitky také na kvalitu ovzduší (exhalace z dopravy, z topení tuhými palivy v zimě, zápach ze skládky a zemědělského areálu) a hluk (z dopravy, vlaku, letiště). Lidé také mnohde postrádají chodníky či přechody k bezpečnému pohybu po městě a kritizují nízké zastoupení zeleně v zastavěném území i na okrajích zástavby. Nedostatečný je dle některých také úklid ulic především po psech a chybí také místa pro parkování v ulicích i v centru. Ty, kteří se vyjádřili k možnostem účastnit se místního plánování, většinou spojuje názor, že účastnit se mohou, ale na jejich mínění se nebere při rozhodování ohled.

Další okruh otázek se týkal sociální oblasti, avšak pouze 14 respondentů uvedlo, že má on nebo jeho rodinný příslušník zkušenosti s pečovatelskou službou ve Šlapanicích. Pokud zkušenost měli, mohli úroveň opět obodovat a průměrný počet bodů byl 8,7, takže uživatelé jsou velmi spokojeni (10 osob ohodnotilo pečovatelskou službu 10 nebo 9 body). Občané se také mohli vyjádřit k tomu, jestli nějaká sociální služba ve městě dlouhodobě chybí. Většina z nich však nevěděla (117, tj. 62,2 %), 60 osob si myslí, že ano a 11, že ne. Z těch, kteří některou službu postrádají, se jich nejvíce shodlo na tom, že ve městě chybí terénní pracovník pro práci s mládeží a dětmi jako prevence proti kriminalitě, drogám a vandalismu (24 hlasů, tj. 40 % všech osob, které nějakou sociální službu ve městě postrádají), dále by uvítali zajištění místa pro seniory v denním stacionáři (21 hlasů, tj. 35 %) nebo v domově pro seniory (18 hlasů, tj. 30 %). Deset dalších respondentů by uvítalo výstavbu domu pro seniory přímo ve Šlapanicích.

Ve třetím souboru dotazů mohli občané města hodnotit úroveň veřejné správy. Nejprve byly zjišťovány zkušenosti respondentů s jednotlivými odbory městského úřadu, s městskou policií, knihovnou a organizací SATESO, s.r.o. založenou městem.

Obr. 5.2: Hodnocení zkušeností s uvedenými odbory Městského úřadu Šlapanice (průměrná známka 1–4)

Pramen: Dotazníkové šetření, Šlapanice, 2013

Při této otázce nešlo o bodování, ale o známkování, přičemž jednička znamenala velmi dobré zkušenosti a čtverka velmi špatné. Respondenti mohli rovněž uvést, že nemají s daným odborem či organizací zkušenosti. Nejvíce z nich mělo zkušenosti s činností společnosti SATESO, s.r.o. (160), s odborem vnitřních věcí, kde je např. matrika (140) a s odborem kanceláře starosty a tajemníka, kam patří např. i podatelna (131). Více než 120 respondentů mělo také zkušenosti s městskou policií a městskou knihovnou. S ostatními odbory mělo kontakt již méně než 100 dotazovaných.

Hodnocení bylo vesměs pozitivní – 8 z 11 odborů získalo lepší průměrnou známku než dvojku. Nejlepší ohodnocení získala Městská knihovna Šlapanice (1,3), Odbor vnitřních věcí (1,4) a Odbor sociální (1,6). Naopak nejhůře byl vnímán Odbor investic a správy majetku (2,5), Odbor životního prostředí (2,4) a Městská policie (2,0). Zatímco s prvními dvěma mělo zkušenost pouze 96, resp. 78 respondentů, tj. méně než polovina, s městskou policií to bylo 126, tedy 67 % všech dotazovaných. K městské policii zazněly i některé konkrétní výtky.

O činnosti městského úřadu získávají občané města informace především ze Šlapanického zpravodaje (171 odpovědí) a Infokanálu Šlapanice nebo z internetu (138 dotazovaných). Z městského rozhlasu, který dle vyjádření některých občanů mnohde nefunguje, a z veřejných zasedání zastupitelstva čerpá poznatky pouze pětina respondentů a jako další zdroj uvádějí mezilidskou komunikaci a úřední desku. Objevovaly se však také kritické názory na zpravodaj, kde jsou dle některých občanů zveřejňovány jen jednostranné informace, a také na to, že na internetu nejsou zveřejňovány videa ze zasedání zastupitelstva a rady města. Občané rovněž informovanost o práci městského úřadu mohli ohodnotit body a průměrný počet získaných bodů byl 6,2, přičemž střední hodnota (medián) byla rovna 7 bodům a nejvíce respondentů ohodnotilo informovanost 10 body, ale šlo o 33 odpovědí, tedy pouze 17,6 %, takže názory občanů byly velmi rozdílné (35,6 % spíše spokojeno, dalších 28,7 % velmi spokojeno, naproti tomu 12,8 % hluboce nespokojeno, nespokojenost roste se vzděláním a s věkem).

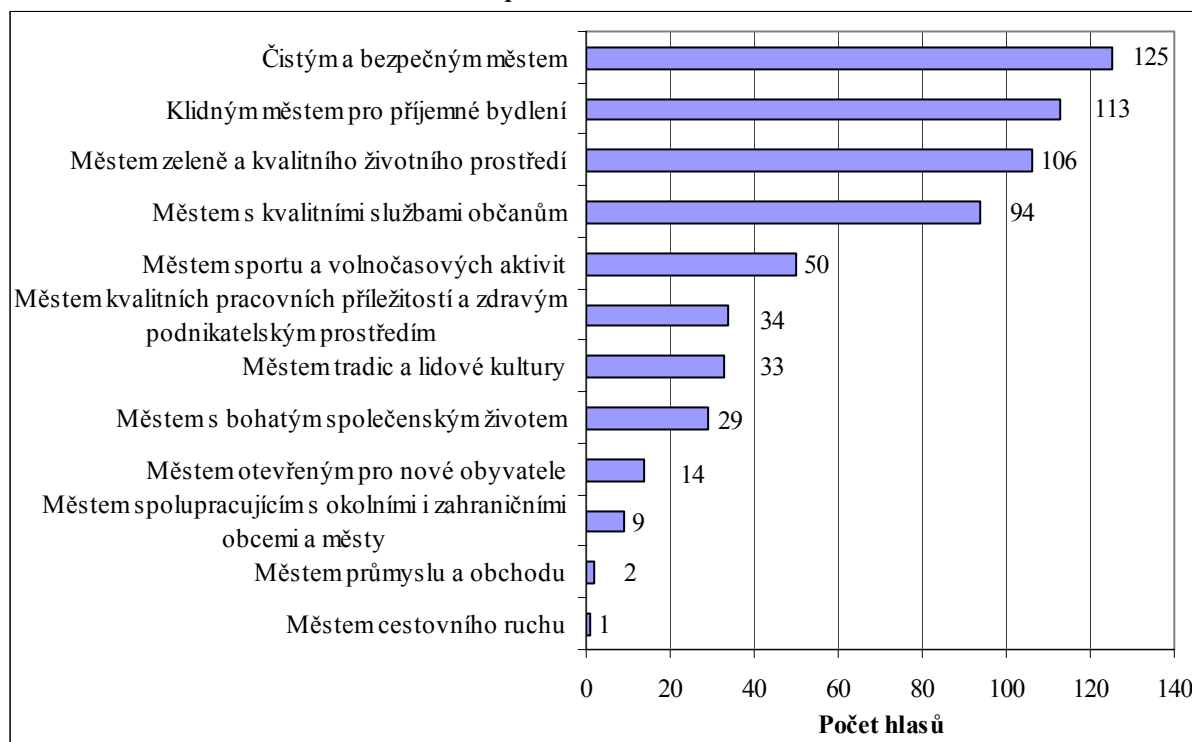
Obdobná byla situace v případě webových stránek města, na kterou však odpovědělo pouze 132 respondentů (osoby starší 60 let se často nevyjadřovaly). Průměrný počet bodů činil 7,3, medián 8 a nejvíce osob dalo opět 10 bodů (31). Celkem 38,6 % respondentů bylo spíše spokojeno, dalších 37,8 % velmi spokojeno. Celkem 44 osob využilo možnosti vyjádřit se k úrovni webových stránek i šířeji. Mezi hlavní výtky k webu patří nezveřejňování videozáznamů z jednání rady nebo zastupitelstva města, pozdní dodání zápisů z jednání či chybějící termíny dalších jednání. Web je hodnocen spíše jako nepřehledný a uživatelsky málo příznivý či nedostatečně aktualizovaný. Chybí na něm nebo jsou špatně dohledatelné také kontakty nebo otevírací hodiny např. podatelny, místních lékařů apod.

Poslední otázka týkající se veřejné správy směřovala na vyjádření spokojenosti či nespokojenosti s činností samosprávy, tedy zastupitelstva města, rady města a starosty města. Na tuto otázku odpovědělo 174 respondentů a průměrný počet přidělených bodů byl 6,2, střední hodnota 7 a nejčastější bodování ve výši 8 bodů (34 respondentů, tj. 19,5 %). Téměř dvě pětiny respondentů bylo spíše spokojeno a dalších 23,6 % velmi spokojeno. Na tuto otázku podobně jako na otázku týkající se práce městského úřadu však relativně vysoké procento respondentů vyjádřilo hlubokou nespokojenost, neboť udělilo pouze 0 nebo 1 bod (zhruba 13 %). Mezi méně spokojené patří osoby starší 60 let a nespokojenost roste také se vzděláním respondentů. Naopak mezi rodáky a přistěhovalými obyvateli zřejmě rozdíly nejsou (mezi starousedlíky je více než čtvrtina velmi spokojených, mezi ostatními necelá pětina). Komentáře zněly nejčastěji tak, že pocítují ze strany vedení města nedostatečnou

spolupráci a informovanost při plánování rozvoje města a při zdůvodňování investičních záměrů, špatnou komunikaci s občany i s opozicí hraničící až s arogancí, ale kritizovali také cenzuru informací, které se zveřejňují ve zpravodaji nebo na webu města. Znovu zmiňovali chybějící videozáznamy a pozdě zveřejňované zápisy z jednání zastupitelstva.

Poslední sekce otázek se týkala budoucího rozvoje města. Občané měli vyjádřit, jakým městem by podle jejich názoru měly Šlapanice být v budoucnu. Nejvíce občanů hlasovalo pro to, aby Šlapanice byly čistým a bezpečným městem (125 hlasů), klidným městem pro příjemné bydlení (113 hlasů) a městem zeleně a kvalitního životního prostředí (106 hlasů). Velký počet hlasů získala také možnost, aby byly městem s kvalitními službami občanům (94). Ostatní alternativy byly již zmiňovány méně často. Občané neočekávají, že by Šlapanice byly centrem cestovního ruchu a nechťejí ani, aby byly městem průmyslu a obchodu (pouze 1, resp. 2 hlasy). Budoucnost města nevidí ani ve spolupráci s okolními a zahraničními městy a obcemi. Rovněž nejsou nakloněni myšlence, aby byly Šlapanice otevřeným městem pro nové obyvatele. Celkový počet odpovědí týkající se všech alternativních vizí města Šlapanice zachycuje následující graf.

Obr. 5.3: Hlasování o budoucí vizi města Šlapanice

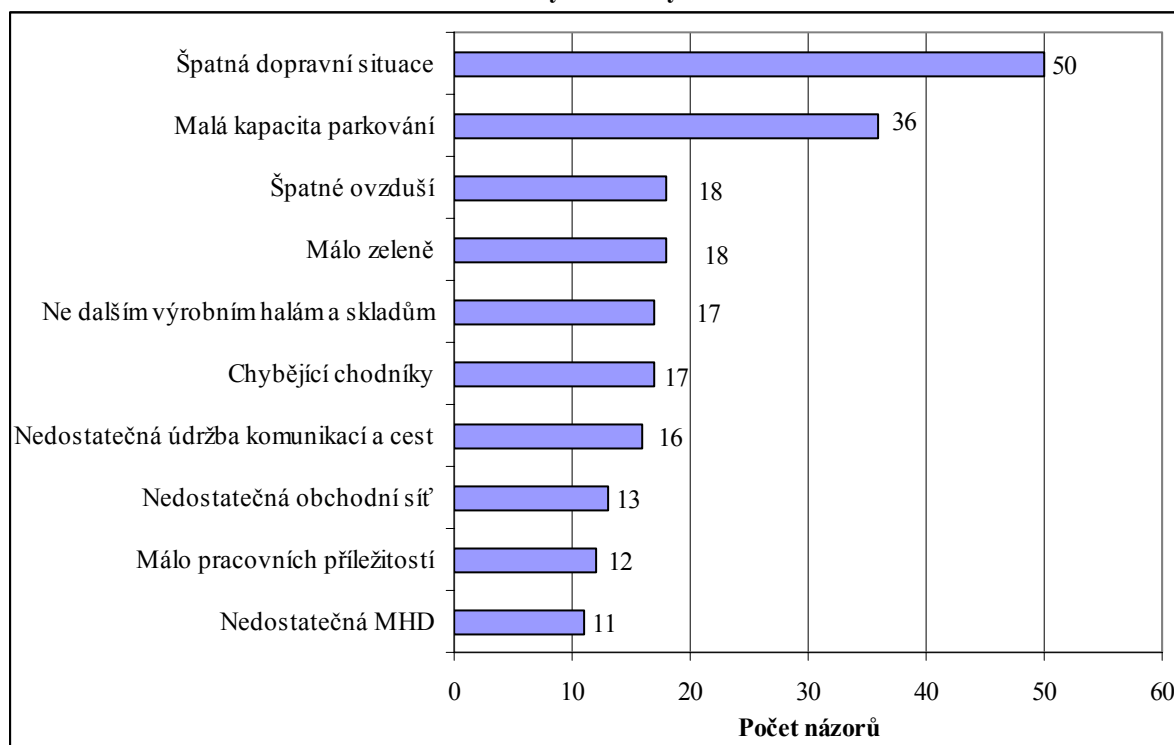
Pramen: Dotazníkové šetření, Šlapanice, 2013

Jiný způsob hodnocení museli respondenti použít při poslední uzavřené otázce. Seřazovali zde jednotlivé možnosti podle důležitosti pro zkvalitnění a další rozvoj města, přičemž první pořadí bylo chápáno jako nejvýznamnější oblast, druhé méně významná oblast a poslední jako nedůležitá oblast. Nejdůležitější je dle odpovědí pro respondenty dopravní infrastruktura, tzn. intenzita dopravy, místní komunikace, chodníky, parkovací plochy, hromadná doprava apod. Na první místo ji dalo 72 respondentů, tzn. 38,3 %. Druhé v pořadí skončily podmínky pro bydlení – na první nebo druhé místo ji dalo 76 respondentů, tedy zhruba dvě pětiny. Třetí nejpreferovanější oblastí byla upravenost a čistota města – na první tři místa ji umístilo 90 respondentů (47,9 %). Vybavenost města službami skončila na čtvrtém místě, technická infrastruktura (kanalizace, zásobování pitnou vodou, plynofikace, odpadové hospodářství) na

pátém, možnosti trávení volného času na šestém a zvýšení počtu pracovních příležitostí ve městě na posledním, sedmém místě. Další prioritou, kterou občané uváděli nebo zdůrazňovali jako další možnou, bylo zvýšení ploch zeleně v centru i na sídlištích a zkvalitnění životního prostředí řešením dopravní situace.

Město Šlapanice má v současnosti zhruba 7 tis. obyvatel. V souvislosti s rozvojem ekonomiky ve městě, ale rovněž ekonomickým růstem města Brna v částech polohově blízkých Šlapanicím, můžou v budoucnu narůstat požadavky na další bytovou výstavbu ve Šlapanicích. Vzhledem k tomu lze v následujících letech očekávat přírůstek počtu místních obyvatel. Respondenti se tedy v poslední číslované otázce měli zamyslet, jakou velikost Šlapanic si představují jako ideální v roce 2020. Celkem odpovědělo 173 osob a největší skupina hlasovala pro velikost města 8 tis. obyvatel (30,6 %). Pouze 3 uvedli menší velikost města než je v současnosti, 43, tedy zhruba pětina, pak vidělo jako nejlepší zachování současného stavu (7,0 – 7,3 tis.), 22 by jako ideální uvítalo velikost města do 7,5 tis. (7,3 až 7,5 tis.), 54 pak 8 tis. Ideální stav 8,5 tis. obyvatel by přivítalo pouze 5 osob, 8 až 9 tis. obyvatel pak 12 respondentů. Aby mělo město 9 až 10 tis. nebo 10 tis. obyvatel by chtělo 30 odpovídajících. Pouze tři dotazovaní uvedli více než 10 tis. obyvatel. Nejvíce osob tedy vidí jako ideální stav mezi 7 až 8 tis. obyvatel, což je hodnota reálně dosažitelná vzhledem k další plánované výstavbě v oblasti Brněnských polí. Rozvoj bydlení bude znamenat nutně také rozvoj občanské vybavenosti v novém sídlišti, které je rovněž plánováno (polyfunkční domy s prostory pro restaurace, obchody, dále plochy pro vybudování hřišť, posezení, zeleně atd.).

Obr. 5.4: Problémové oblasti definované samotnými občany

Pramen: Dotazníkové šetření, Šlapanice, 2013

V závěrečné otevřené otázce mohli respondenti konkretizovat, co vnímají jako největší problém života ve městě, co jim nejvíce vadí. Zde se sešly odpovědi od 141 respondentů, tedy od 3/4 celého vzorku, z nichž mnozí opakovali to, co již uvedli v rámci jednotlivých otázek týkajících se vybavenosti města infrastrukturou a službami. V dotazníkovém šetření měli významné zastoupení ti občané, u kterých při životě ve Šlapanicích jasně vítězí ekologický

prvek a kteří pocítují, že zde nejsou dostatečné kapacity a občanská vybavenost pro očekávaný nárůst počtu obyvatel. Nejvíce výhrad však směřovalo k dopravní situaci ve městě, ať už se jednalo o špatnou průjezdnost městem především v dopravních špičkách na trase mezi Šlapanicemi a Brnem a na ulici Nádražní, nebo o tranzitivní funkci města a kamionovou dopravu ve městě. Lidé uváděli také nutnost vybudování obchvatu města. K tomu se přidává nespokojenost s možnostmi pro parkování, se stavem a údržbou komunikací i cest pro pěší a s chodníky, které na mnoha místech chybí nebo nejsou udržovány.

Druhou problémovou oblastí po dopravě, která s ní také souvisí, je právě ekologický „pilíř“ města, ať už jde o čistotu města jako takovou včetně čistoty vzduchu nebo o podporu zvyšování ploch zeleně, budování klidových zón, vycházkových tras po okolí apod. Ekologicky smýšlející respondenti odmítají budování nových či rozšiřování stávajících areálů podnikatelských či průmyslových zón ať už z důvodu blízkosti ke stávající zástavbě nebo pro zábor kvalitní zemědělské půdy či zvýšení dopravy. To vše nechťejí riskovat bez záruky zvýšení počtu pracovních příležitostí, kterých by využili místní občané.

2.2. Podnikatelské subjekty

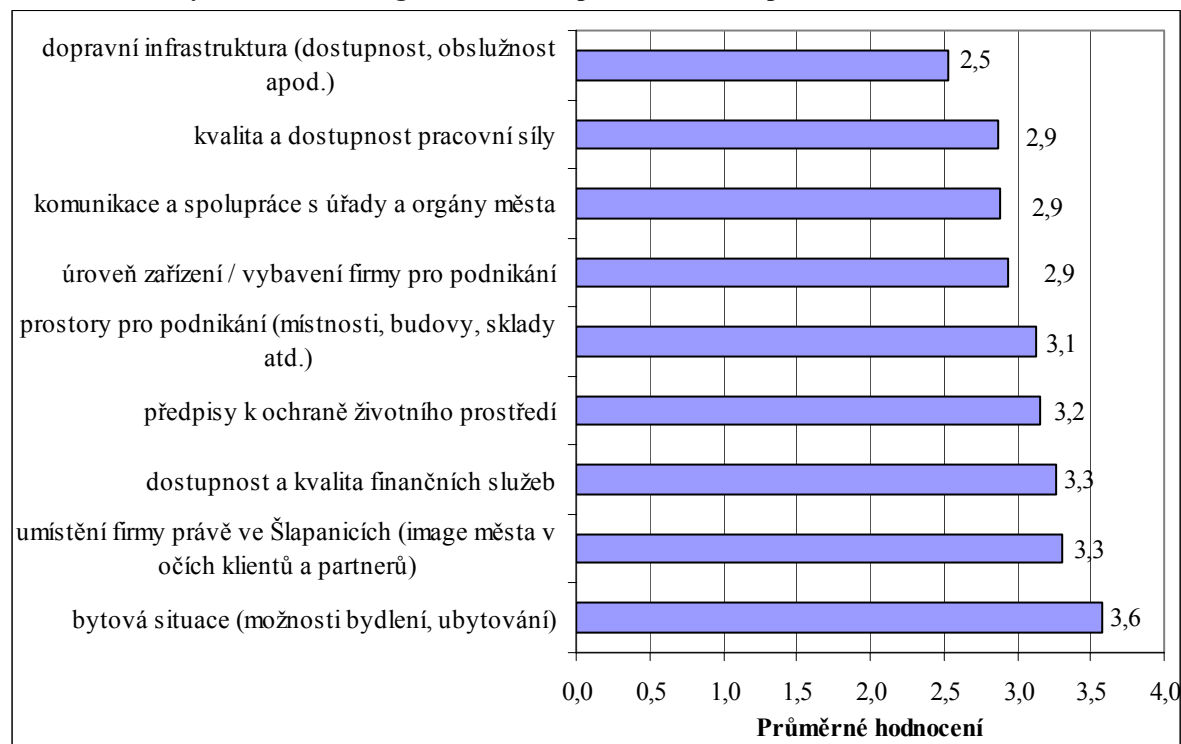
Dotazníkového šetření se zúčastnilo 17 podnikatelských subjektů. Jednalo se o podnikatele působící převážně ve službách (16 subjektů), pouze jeden – firma TONDACH Česká republika s.r.o. – spadá svojí výrobní činností do zpracovatelského průmyslu a byl zároveň největší šetřenou firmou se 150 zaměstnanci, z nichž však pouze pětina pocházela ze Šlapanic. Celkem ve všech subjektech pracovalo zhruba 300 osob, avšak průměrný podíl místních obyvatel zaměstnaných v daných firmách činil pouze 27,5 %. Jeden subjekt měl více než 50 zaměstnanců, a to VATEX EU s.r.o., jeden mezi 20 a 49 pracovníky, ostatní již méně než dvacet, přičemž dva více než deset a 4 firmy žádné zaměstnance neměly. Z hlediska odvětví se jednalo především o obchod (3 firmy), dopravu (2 firmy), drobné řemeslnické provozy – oprava nábytku, malířství a natěračství, dále ubytování, účetnictví, zdravotnictví a ostatní služby.

Pouze jedna z firem uvedla, že dlouhodobě postrádá pracovníky ve svých profilových profesích. Problém získávání kvalitních zaměstnanců je pro čtvrtinu zaměstnavatelů velmi významný a pro stejné procento spíše významný. Šest firem, tedy více než třetina z šetřených organizací nemá potřebu shánět zaměstnance (firmy s malým počtem zaměstnanců nebo bez zaměstnanců). Pouze 5 subjektů vyjádřilo významné problémy při shánění vysokoškolských pracovníků, devět, tedy více než polovina, pracovníků se středoškolským vzděláním s maturitou. Po šesti subjektech vyjádřilo velmi významné a spíše významné problémy při získávání kvalifikovaných dělníků a řemeslníků, kdežto při potřebě sehnat nekvalifikované pracovníky firmy mají spíše nepatrné problémy. Deset, tedy 58,8 % z celkového počtu subjektů podporovalo další odborné vzdělávání pracovníků své firmy.

Podnikatelé byli tázáni, zda jsou podle jejich názoru Šlapanice vhodným místem pro podnikání. Nejvíce subjektů (šest, tj. 35,3 %) uvedlo, že s jistými výhradami ano, čtyři subjekty, že určitě ano, stejný počet, že spíše ne a situaci nedovedou posoudit tři respondenti. Dále se mohli podnikatelé vyjádřit k tomu, jaké faktory negativně ovlivňují činnost jejich firmy ve Šlapanicích. Výsledky zachycuje následující graf a vyplývá z něho, že nejproblémovějším okruhem, který ovlivňuje podnikání ve městě, je doprava, tedy dopravní infrastruktura, ale respondenti i tak nehodnotí tento faktor jako příliš významný pro svoji činnost, neboť z celkového počtu 13 odpovídajících je pro 10 tento faktor spíše méně nebo vůbec ne rozhodující a pouze pro tři je spíše více či velmi silně důležitý. Téměř shodně jsou

důležité faktory jako je kvalita a dostupnost pracovní síly, komunikace a spolupráce s úřady a orgány města a úroveň zařízení/vybavení firmy pro podnikání. Vždy pro šest subjektů tyto faktory významně ovlivňují podnikání ve městě. Ostatní faktory byly spíše nedůležité, především image Šlapanic ani bytová situace se na podnikání daných subjektů nijak významně negativně neprojevila.

Obr. 5.5: Faktory, které mohou negativně ovlivnit podnikání ve Šlapanicích

Pramen: Dotazníkové šetření, Šlapanice, 2013

Stejně jako občané, tak i firmy hodnotí pozitivně technickou vybavenost města z hlediska zásobování vodou, kanalizace, likvidace odpadů, požární ochrany i údržby komunikací v okolí firmy. Při této otázce šlo o známkování, přičemž jednička znamenala velmi dobře poskytované služby a čtverka velmi špatně. Pouze poslední uvedená služba je hodnocena spíše špatně (vážený průměr 2,8) a velmi špatně ji vyhodnotilo 6 firem. Pozitivně zástupci ekonomických subjektů ocenili také informovanost ze strany města o věcech důležitých pro jejich podnikání (8 subjektů je spokojeno, 4 jen v omezené míře, 3 nikoliv, ale jen jeden uvedl, v jaké oblasti informace postrádá, a to v oblasti dotací a veřejných zakázek, a dva informace ze strany města nepotřebují).

Další blok otázek se týkal veřejné správy. Spolupráce s městem je pro absolutní většinu respondentů důležitá nebo zajímavá a rovněž tak znát dění na městském úřadě je pro ně významné (14 ze 17 uvedlo na tyto dvě otázky kladnou odpověď, tj. 82,4 %). Za účelem zkvalitnění podnikatelského prostředí ve městě by byla téměř polovina ze zástupců subjektů ochotna zapojit se do akcí města (např. semináře, kulaté stoly, pracovní skupiny) a stejný počet (8, tj. 47,1 %) podle okolností.

Podobně jako občané měli zástupci firem možnost ohodnotit práci jednotlivých odborů městského úřadu, činnost městské policie, knihovny a společnosti SATESO, s.r.o. založené městem. Při této otázce šlo rovněž o známkování, přičemž jednička znamenala velmi dobré zkušenosti a čtverka velmi špatné. Respondenti mohli rovněž uvést, že nemají s daným

odborem zkušenosti. Nejvíce z nich mělo zkušenosti s činností společnosti SATESO, s.r.o. (12 subjektů), s odborem kanceláře starosty a tajemníka, kam patří např. i podatelna (11), kdežto s městskou knihovnou měly zkušenost jen tři subjekty a se sociálním odborem čtyři. Průměrné hodnocení bylo spíše pozitivní – nejlépe podnikatelé hodnotili – na rozdíl od občanů – práci městské policie (průměrná známka 1,3 a hodnocení provedlo 10 subjektů). Kromě knihovny, kterou oznámkovaly pouze 4 subjekty, získal nejlepší ocenění odbor vnitřních věcí (1,3, celkem 6 subjektů). Naopak nejhůře se respondenti vyjádřili o odboru dopravy (2,0) a odboru investic a správy majetku (1,9, vždy po devíti subjektech).

Zástupci šetřených organizací byli vyzváni, aby vyjádřili, co mohou přinést městu Šlapanice a čím mu mohou pomoci při jeho rozvoji. Vyslovilo se pouze deset subjektů a nabízeno bylo např. odborné poradenství, zaměstnanost, spolupráce, volné prostory apod. Naopak podporu města firmy očekávají především v odbourávání byrokracie a administrativních průtahů úřadů vůči podnikatelům (12 hlasů), zlepšování dopravní infrastruktury (9) a poskytování daňových úlev a úlev v oblasti poplatků (7). Respondenti na druhé straně vůbec od města neočekávají poskytování grantové podpory (finanční podpora podnikatelům) nebo právní pomoc.

V závěrečné oblasti zájmu byly zjišťovány vývojové trendy a záměry šetřených firem. Většina firem (11, tj. 64,7 %) neočekává změnu v počtu zaměstnanců kladným ani záporným směrem, pouze 4 počítají s mírným nárůstem. Nejvíce firem má v budoucnu (v období 2014–2020) v plánu rozšířit okruh služeb v rámci stávajících činností (8 firem) nebo modernizovat současné objekty či zařízení (5 firem). Naopak v zájmu firem není většinou kupovat či pronajímat si další nemovitosti, ale pozitivní je, že absolutní většina z šetřených společností nechce přestěhovat svoji firmu mimo Šlapanice (pouze 1 subjekt o tom uvažuje).

Zajímavé je, že pouze třetina subjektů se zajímá o možnosti získání finančních prostředků z dotačních a grantových programů ČR a EU pro oblast svojí činnosti a pouze jeden subjekt v předchozích letech (od roku 2007) některý dotační program využil, a to z Operačního programu Životní prostředí. V následujícím plánovacím období nehodlají firmy významně čerpat dotace na podporu své činnosti (pouze 6 firem uvedlo, že čerpat chce), a pokud ano, tak na investiční akce (např. do oblasti životního prostředí) a na propagaci.

2.3. Nestátní neziskové organizace a příspěvkové organizace

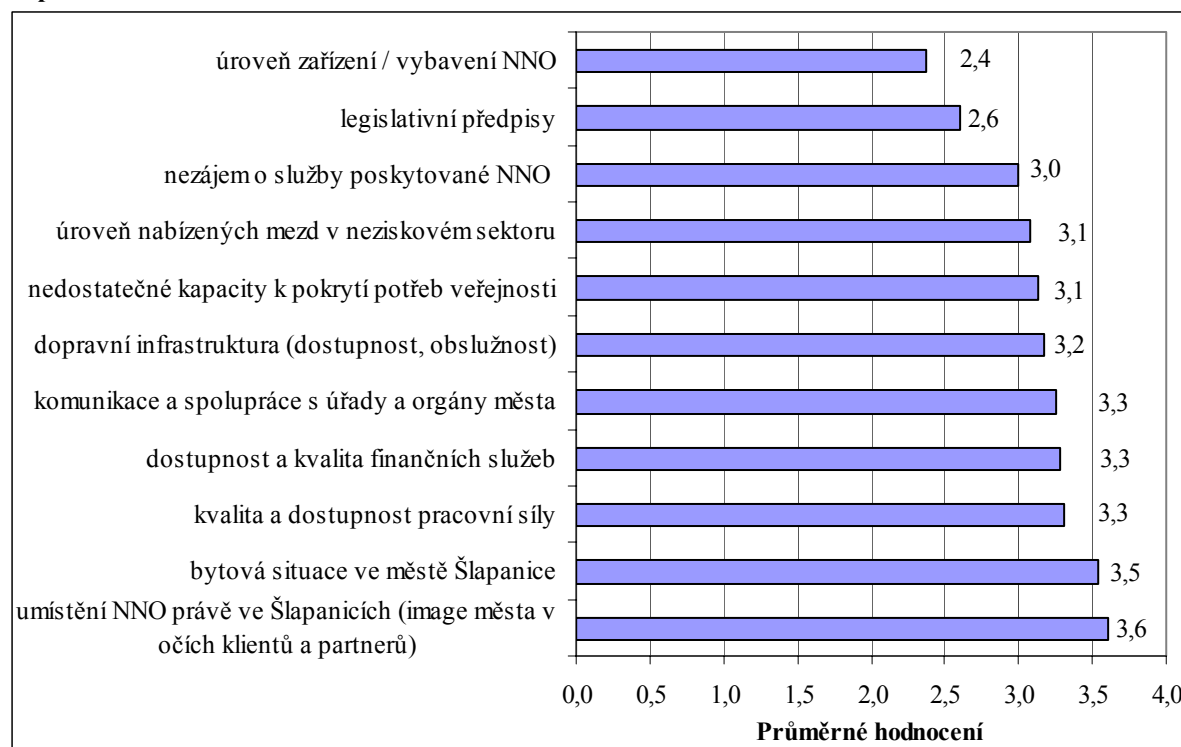
Dotazníkového šetření se zúčastnilo 18 organizací, které se věnují sportovním, kulturním, volnočasovým a dalším společenským aktivitám nebo šlo o příspěvkové organizace zřízené městem (základní škola) nebo krajem (gymnázium a základní umělecká škola) zaměřené na vzdělávání osob. Celkem ve všech subjektech pracovalo 67 osob, avšak průměrný podíl místních obyvatel zaměstnaných v daných firmách činil pouze necelých 40 %. Pouze dva subjekty měly více než 10 zaměstnanců, a to Gymnázium a Základní umělecká škola, Šlapanice, Riegrova 17 a Základní škola, Šlapanice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace. Deset organizací žádné zaměstnance nemělo.

Problém získávání kvalitních zaměstnanců je velmi významný pouze v případě základní školy. Další subjekty ho pociťují spíše v menší míře nebo vůbec (5 subjektů) a ostatní nemají potřebu zaměstnance shánět. Polovina z celkového počtu subjektů podporovalo další odborné vzdělávání pracovníků své organizace.

Zástupci organizací byli tázáni, zda jsou podle jejich názoru Šlapanice vhodným místem pro výkon jejich činnosti. Nejvíce subjektů (14, tj. 77,8 %) uvedlo, že určitě ano a zbývajících 4

subjekty, že s jistými výhradami ano, takže názory byly v úhrnu pouze pozitivní. Dále se mohli vyjádřit k tomu, jaké faktory negativně ovlivňují činnost jejich organizace ve Šlapanicích. Výsledky zachycuje následující graf a vyplývá z něho, že nejproblémovějším okruhem, který ovlivňuje činnost neziskových a příspěvkových organizací ve městě je úroveň zařízení, resp. vybavení dané organizace – polovina subjektů uvedla tento faktor jako velmi či spíše silně ovlivňující jejich činnost. Obdobně vyhodnotili respondenti také legislativní předpisy (zde však závažnost cítí jako velmi silnou či spíše více ovlivňující faktor pouze 6 subjektů). Narozdíl od podnikatelských subjektů nevidí NNO a příspěvkové organizace tíživě dopravní situaci ve městě a nepovažují ji za faktor, který by jejich činnost negativně ovlivnil a obdobně jako podnikatelé nejméně důležitě hodnotí image Šlapanic i bytovou situaci pro svoji působení ve městě.

Obr. 5.6: Faktory, které mohou negativně ovlivnit činnost NNO a příspěvkových organizací ve Šlapanicích

Pramen: Dotazníkové šetření, Šlapanice, 2013

Stejně jako občané a firmy, tak i ostatní organizace hodnotí převážně jako velmi dobře či spíše dobře technickou vybavenost města z hlediska zásobování vodou, kanalizace, likvidace odpadů, požární ochrany i údržby komunikací v okolí budov, ve kterých dané subjekty provozují svoji činnost. Při této otázce šlo o známkování, přičemž jednička znamenala velmi dobře poskytované služby a čtverka velmi špatně. Organizace se ve městě cítí bezpečně z hlediska možného vzniku požáru (průměrná známka 1,1), do průměru 1,5 se vešlo zásobování vodou, kanalizace i likvidace odpadů, ale o něco hůře (1,9) hodnotí podobně jako firmy údržbu komunikací v okolí zařízení, ve kterém provozují svoji činnost, avšak spíše či velmi špatně ji hodnotily pouze dvě organizace. Pozitivně zástupci šetřených subjektů vyhodnotili také informovanost z místních zdrojů o věcech důležitých pro jejich činnost (14 subjektů je plně spokojeno a 4 jen v omezené míře). Nikdo neuvedl, co by jim z hlediska informací ze strany města chybělo.

Další blok otázek se týkal veřejné správy. Spolupráce s městem je pro všechny respondenty důležitá nebo zajímavá a rovněž tak získávání poznatků o dění na městském úřadě je pro všechny významné. Za účelem podpory propagace činnosti neziskových a dalších organizací ve městě by byla absolutní většina šetřených subjektů (13, tj. 72,2 %) ochotna zapojit se do akcí města (např. semináře, konference, společné prezentace apod.) a ostatní podle okolností.

Podobně jako občané a firmy měly i ostatní organizace účastníci se dotazníkového šetření možnost ohodnotit práci jednotlivých odborů městského úřadu, městskou policii, knihovnu a organizaci SATESO, s.r.o. Při této otázce šlo rovněž o známkování, přičemž jednička znamenala velmi dobré zkušenosti a čtverka velmi špatné. Respondenti mohli rovněž uvést, že nemají s daným odborem zkušenosti. Nejvíce z nich mělo zkušenosti s činností odboru kanceláře starosty a tajemníka (17 subjektů), společností SATESO, s.r.o. (14) a městskou policií (13), kdežto s živnostenským úřadem se setkaly pouze čtyři subjekty. Průměrné hodnocení bylo spíše pozitivní – nejlépe hodnotili práci společnosti SATESO, s.r.o. (průměrná známka 1,3) a podobně jako podnikatelé práci městské policie (průměrná známka 1,3 a hodnocení provedlo 13 subjektů). Kromě knihovny, kterou oznámkovalo pouze 8 subjektů, získal nejlepší ocenění odbor kanceláře starosty a tajemníka (průměrnou známku 1,5 od 17 subjektů). Naopak nejhůře se respondenti vyjádřili o odboru dopravy a odboru životního prostředí (obě 2,2), ale zkušenosti s nimi má jen necelá třetina šetřených subjektů (5, resp. 6).

Subjekty byly vyzvány, aby vyjádřily, co mohou přinést městu Šlapanice a čím mu mohou pomoci při jeho rozvoji. Vyslovalo se 17 subjektů a uváděno bylo např. organizování volnočasových aktivit a společenských akcí pro občany města včetně dětí a mládeže, kulturních akcí a výstav, reprezentace města doma i v zahraničí, výchovná činnost, zajištění požární bezpečnosti nebo poskytnutí prostor pro pořádání kulturních a společenských akcí.

Naopak podporu ze strany města v oblasti neziskového sektoru očekávají v budoucnu především při pořádání sportovních turnajů a zápasů (7 hlasů), hudebních festivalů a koncertů (6 hlasů) a nových společenských akcí pro všechny věkové kategorie (6 hlasů). Respondenti na druhé straně vůbec od města neočekávají podporu pro vydávání odborných či populárních publikací nebo podporu vzniku zařízení pečujících o děti zaměstnaných osob (jejich počet je zřejmě v současnosti hodnocen jako kapacitně dostačující). Z dalších možností podpory, kterou respondenti uvedli, lze zmínit např. podporu psychologické pomoci pro nezaměstnané občany a větší snaha je zaměstnat (úklid, péče o seniory, dozor nad mládeží), zřízení hřiště pro seniory (stroje na cvičení pro seniory na veřejném prostranství) a obecně větší finanční podporu mládežnických oddílů.

V závěrečné oblasti zájmu byly zjišťovány vývojové trendy a záměry šetřených organizací. Většina respondentů (15, tj. 83,3 %) neočekává změnu v počtu zaměstnanců kladným ani záporným směrem, pouze 2 počítají s mírným nárůstem. Řada z nich má v budoucnu (v období 2014–2020) v plánu modernizovat či rekonstruovat současné objekty či zařízení (11 subjektů) a rozšířit své služby v rámci stávajících činností (8 subjektů). Pouze dva subjekty hodlají zahájit výstavbu nových objektů, rovněž dva budou další nemovitost kupovat nebo si další nemovitost pronajímat. Naopak žádný subjekt nechce rozšířit svoji působnost do dalších míst mimo Šlapanice, přemístit svoji organizaci nebo odprodat nepotřebné nemovitosti.

Celkem 13 z 18 šetřených subjektů se zajímá o možnosti získání finančních prostředků z dotačních a grantových programů ČR a EU pro oblast svojí činnosti a 11 subjektů v předchozích letech (od roku 2007) některý dotační program využilo. Jednalo se však spíše o

podporu ze strany zřizovatelské organizace (svazy, asociace, město, kraj) než o větší dotace z evropských fondů. Výjimkou byla jen základní škola, která využila jak finančních prostředků na investiční činnost z Regionálního operačního programu NUTS 2 Jihovýchod, tak na neinvestiční činnosti z Operačního programu Vzdělávání a konkurenceschopnost, z něhož čerpalo také gymnázium. V následujícím plánovacím období se chystají téměř všechny subjekty čerpat dotace na podporu své činnosti (pouze dvě uvedly, že čerpat nechtějí), a to především na investiční akce (8 subjektů), běžnou činnost (4 subjekty), vzdělávání a školení (3 subjekty), propagaci (2 subjekty), účast na soutěžích, pomoc začínajícím členům nebo na podporu mládeže a trenérů.

3. Shrnutí

V závěru lze shrnout následující: prioritami vyplývajícími z dotazníkového šetření mezi obyvateli, ekonomickými subjekty i neziskovými organizacemi jsou především požadavky na zkvalitnění dopravní situace ve městě, ať už z hlediska obchvatu města, technického stavu silnic, intenzity dopravy, veřejné dopravy, parkování i chodníků a přechodů.

Zatímco kvalitu silnic, podmínky pro parkování a pro bezpečný pohyb po městě lze i z objektivního hlediska považovat za prioritu, veřejnou dopravu lze díky komparaci s podmínkami jiných měst hodnotit naopak velmi pozitivně. Jihomoravský kraj má zavedený integrovaný dopravní systém, ale kromě Modřic, kam zajíždí tramvaj, není žádné jiné město v jeho zázemí, které by s ním bylo spojeno nejen autobusovou a vlakovou dopravou, ale také městskou hromadnou dopravou, navíc ekologickou (mimo Jihomoravský kraj jde např. o trolejbusové spojení mezi Pardubicemi a Lázněmi Bohdaneč, Zlínem a Otrokovicemi a Ostravou a Havířovem, tramvajové mezi Libercem a Jabloncem nad Nisou, mimo krajská města pak tramvajové spojení funguje mezi Mostem a Litvínovem a trolejbusové mezi Chomutovem a Jirkovem).

Je pravda, že intenzita dopravy tramvajové linky č. 2, která končí ve vybraných intervalech v Modřicích, je vyšší (ve všední dny ve špičce každých 5 minut, v sobotu každých 6 – 12 minut, v neděli většinou po 20 minutách) než v případě linky č. 31 s konečnou ve Šlapanicích, nicméně tento spoj obsluhuje nejvíce zalidněnou část města Brna (Stará Osada – Malinovské nám. – Hlavní nádraží – Václavská – desítky tisíc bydlících a pracujících osob), což se o trase trolejbusu č. 31 nedá říci (Slatina, kde navíc končí a začíná také linka č. 33, má 9 tis. obyvatel). Námitky na intenzitu dopravního spojení tudíž z objektivního hlediska nejsou na místě, i když je třeba uznat, že se vlivem nutných úspor v DPMB a.s. v posledním období zhoršilo, nicméně nejen pro obyvatele Šlapanic, ale i jednotlivých částí města Brna (od roku 2013 zrušení 4 spojů, zkrácení tras, prodloužení délky intervalu kromě č. 31 u dalších 3 spojů apod.).

S dopravou úzce souvisí i kvalita životního prostředí, kterou zdůrazňují především občané města; činnosti firem a ostatních organizací působících ve Šlapanicích se příliš netýká a neovlivňuje jejich činnost negativně. Obyvatelům leží na srdci především kvalita ovzduší, hluk z dopravy, nedostatek zeleně ve městě a kromě toho možnosti vyžití ve volném čase, především pro rodiny s dětmi (postrádají hlavně koupaliště, cyklostezky a odpočinkové zóny). Velký důraz kladou také na čistotu veřejných ploch a přidávají se k nim i firmy a ostatní organizace, které rovněž vidí určité rezervy při úklidu komunikací obklopujících jejich sídlo. Až za těmito prioritami stojí vybavenost města službami, kdy občané kritizují především nedostatek obchodů a chybějící nákupní středisko, resp. supermarket. Vizi pro budoucí město Šlapanice by tedy ze strany občanů mohlo znít obdobně jako „Šlapanice budou v roce 2020 klidným, čistým a bezpečným městem příjemným pro bydlení, městem zeleně a kvalitního životního prostředí“.

Spíše na okraji zájmu občanů stojí technická infrastruktura, kterou hodnotí velmi pozitivně ve shodě s firmami, NNO i p.o. I zde však budou nutné investice do zachování dlouhodobě kvalitního stavu tak, aby se předcházelo výpadkům či haváriím. Dostatek pracovních příležitostí v místě občané sice postrádají, ale nevidí možnosti zlepšení v budování dalších výrobních či skladovacích ploch v blízkosti zástavby města, neboť se obávají zhoršení již v současnosti kritizované dopravy, kvality ovzduší a hlučnosti.

I v případě hodnocení odborů městského úřadu, organizací zřizovaných městem a samosprávou jako takové docházelo mezi všemi cílovými skupinami spíše ke shodnému a relativně pozitivnímu hodnocení. Rozdíly byly zaznamenány v případě městské policie, kterou občané spíše kritizují, kdežto firmy a ostatní organizace s ní nemají větší problém. Naopak v případě vedení města jsou na straně občanů zřetelné konkrétní námitky, a to především v přístupu k aktivním občanům, kteří cítí, že přes jejich snahu přispět k řešení problematice nebudou jejich názory akceptovány a vedení rozhodne bez ohledu na jejich názor. Chybí jim lepší komunikace s veřejností, vysvětlování problémů a intenzivnější debata nad rozvojovými tématy.

Z otázek směřovaných na firmy a ostatní organizace, které se občanů netýkaly, lze shrnout následující: Zaměstnavatelé pociťují mírné problémy se sháněním kvalifikované a vzdělané pracovní síly, kdežto neziskové organizace s tímto problémy nemají, především proto, že na jejich činnost je potřeba mnohem méně pracovníků a spíše konají na základě dobrovolnosti (průměrný počet zaměstnanců na jednu zúčastněnou firmu byl zhruba 20 osob, u NNO a p.o. šlo pouze o 2 osoby, zároveň podíl místních na všech zaměstnancích byl v případě NNO vyšší než u firem). Většina subjektů hodnotí Šlapanice pozitivně jako místo pro výkon jejich činnosti. Jak již bylo řečeno, nepříznivě působí na podnikatele situace v dopravě, kdežto u ostatních subjektů spíše stávající vybavenost zařízení, ve kterých provozují svoji činnost, a také legislativní opatření. Nejméně důležité pro svoji činnost ve městě hodnotí všichni image Šlapanic i zdejší bytovou situaci.

Spolupráce s městem je pro všechny respondenty podstatná a rovněž tak získávání poznatků o dění na městském úřadě je pro všechny významné. Téměř všichni zástupci vyslovili ochotu účastnit se akcí, které by přispěly k podpoře podnikání nebo propagaci neziskové sféry ve městě. Naopak podporu města firmy očekávají především v odbourávání byrokracie, zlepšování dopravní infrastruktury a v poskytování úlev v oblasti poplatků. Neziskové organizace pak v podpoře akcí, které pořádají, ať už v podobě finanční či v jiné formě.

Z hlediska dalších trendů je pozitivní, že žádná firma nehodlá redukovat počet svých zaměstnanců, spíše ho mírně zvyšovat. Ani firmy, ani neziskové organizace nemají tendence z města odejít, naopak, spíše chtějí rozšířit služby v oblasti činnosti, kterou provozují a modernizovat prostory, kde působí. Je zajímavé, že firmy vyslovily nezájem o dotace, a to jak v minulém, tak v budoucím plánovacím období, kdežto ostatní organizace jsou vůči dotacím příznivěji naladěny, chystají se o ně žádat, i když spíše pro neinvestiční akce (běžná činnost, školení, propagace).